
Dřív Palacha nechápali a dnes se mu omlouvají

Dřív Palacha nechápali a dnes se mu omlouvají

17.1.2009, rubrika: Praha, strana: 1, autor: ANNA BAUMOVÁ

Praha - Skupinka asi pětadvaceti Italů zabalených do šál a zimních čepic postává na Václavském náměstí u pomníku Jana Palacha. Na krku jim visí trojjazyčné transparenty s nápisy jako „Jan je evropský hrdina“, „Jane Palachu, díky!“ či „Vzdáváme poctu pražskému jaru“. Někteří z nich rozdávají kolemjdoucím zkřehlými prsty letáčky.

Před čtyřiceti lety byli tito intelektuálové angažováni v levicovém studentském hnutí v Miláně. Demonstrovali tehdy za Vietnam i za jiné země bojující za nezávislost.

Včera přijeli tito novináři, vysokoškolští profesoři, filozofové a spisovatelé do Prahy, aby v den čtyřicátého výročí Palachova úmrtí připomněli jeho čin. „V šedesátém osmém jsme byli velmi mladí a smýšleli jsme levicově. Plně jsme si neuvědomovali, co se vlastně ve východních zemích děje. Jako hnutí jsme se tehdy sovětskou okupací nezabývali a nebyli jsme schopni se mobilizovat v momentě, kdy se Jan Palach upálil,“ vypráví osmapadesátiletý italský spisovatel a esejista Gabriele Nissim.

Sergio Vicario, novinář a majitel PR agentury, který se angažoval v milánském studentském hnutí, doplňuje: „Individuálně jsme byli smrtí Jana Palacha otřeseni, ale hnutí jako celek Palachův význam zcela nepochopilo.“ Novinář a vysokoškolský profesor Pietro Somaini přijel do Prahy s celou svou rodinou - chlapcem, který ještě chodí na základní školu, a jeho staršími sestrami, které studují lyceum. „Chtěl jsem, aby děti věděly, kdo to byl Jan Palach a co se tu za komunismu dělo. Naše generace dnes svých tehdejších levicových postojů lituje. Dnes už jsme demokraté, marxisté jsme byli před třiceti lety,“ směje se Somaini.

Na blogu jsme se domluvili za dva týdny To, že se lidé z milánského studentského hnutí včera sešli a položili spolu se svými rodinami květiny u pomníku Jana Palacha, byla podle slov spisovatele Nissima velmi spontánní akce.

„Založili jsme si blog a během dvou týdnů jsme akci zorganizovali. Původně jsme se chtěli sejít v Římě, ale nakonec zvítězila Praha.“

Gabriele Nissim se v sedmdesátých letech začal totalitou ve východních zemích zabývat hlouběji.

„Když jsem trochu dospěl, uvědomil jsem si svou mladickou chybu a začal jsem sympatizovat s ilegální opozicí v komunistických zemích. Psal jsem o Chartě 77 i o sovětských disidentech. Dnes jsem spolu se svými dávnými přáteli tady, abychom po letech prokázali Janu Palachovi svoji vděčnost za jeho obět,“ vysvětluje Nissim, který mimo jiné natočil pro italskou televizi množství dokumentů o lidech, kteří bojovali proti komunismu. Památku „lidské pochodně“ si připomněli nejen zahraniční návštěvníci. Dopoledne položil květiny k pamětní desce na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy premiér Mirek Topolánek, odpoledne pak filozof Tomáš Halík či herečka a někdejší disidentka Vlasta Chramostová. Několik set plamínek svíček pak čin pražského studenta „oživilo“ v průvodu od Karlova mostu k Filozofické fakultě.